

Discriminatieklimaat Gelderland en Overijssel

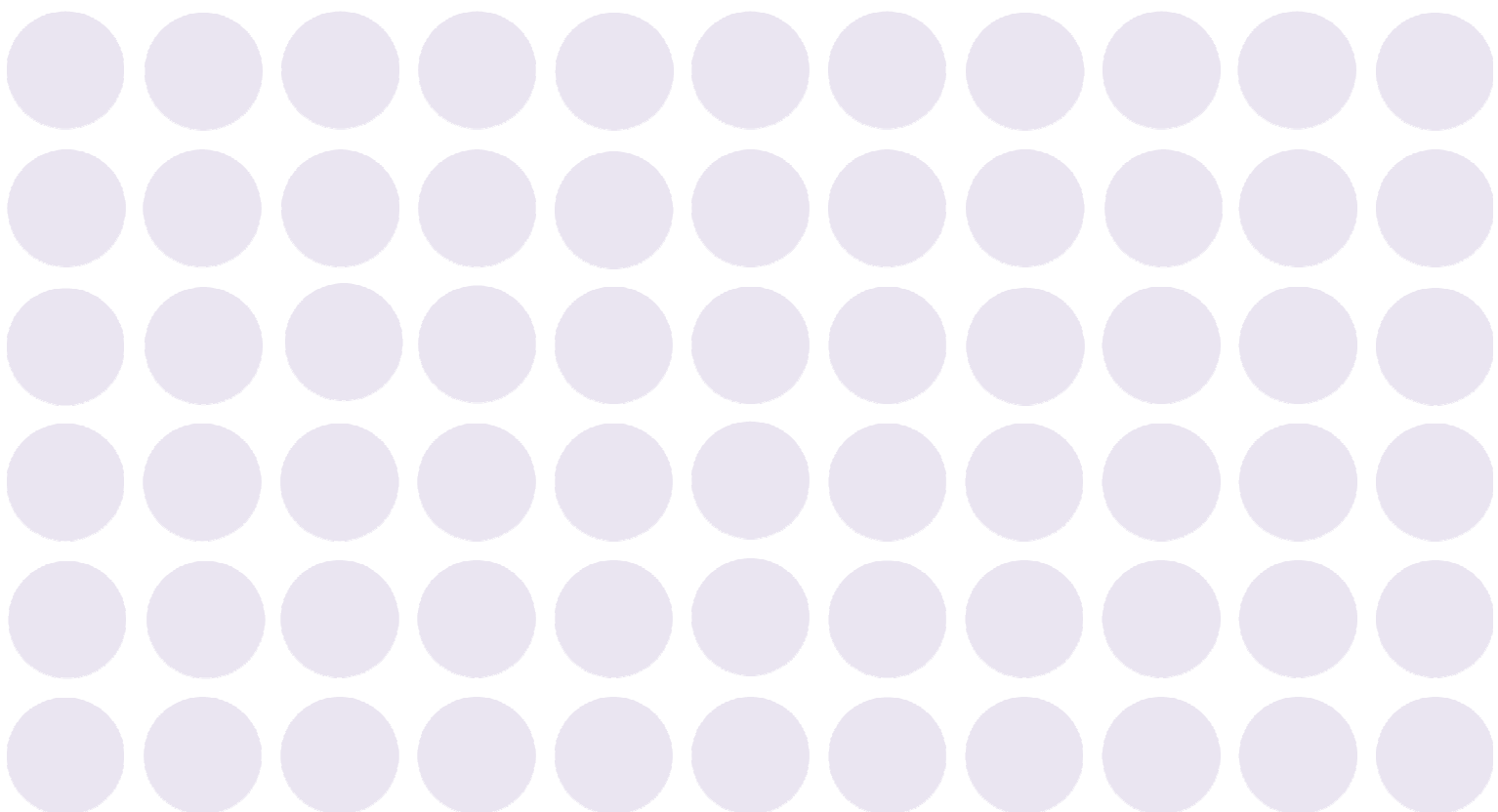
Art.1 Overijssel

Art.1 Gelderland-Midden

Art.1 Noord Oost Gelderland

Ieder1Gelijk - Bureau Gelijke Behandeling Gelderland Zuid

Maart 2012

Colofon

Uitgave

I&O Research
Van Dedemstraat 6C
1624 NN Hoorn
Tel.nr. 0229-282555

Rapportnummer

2012-1832

Datum

Maart 2012

Oprachtgever

Art.1 Overijssel
Art.1 Gelderland-Midden
Art.1 Noord Oost Gelderland
Ieder1Gelijk - Bureau Gelijke Behandeling Gelderland Zuid

Auteurs

Layla Leerschool, MSc
Drs. Ankie Lempens

Bestellingen

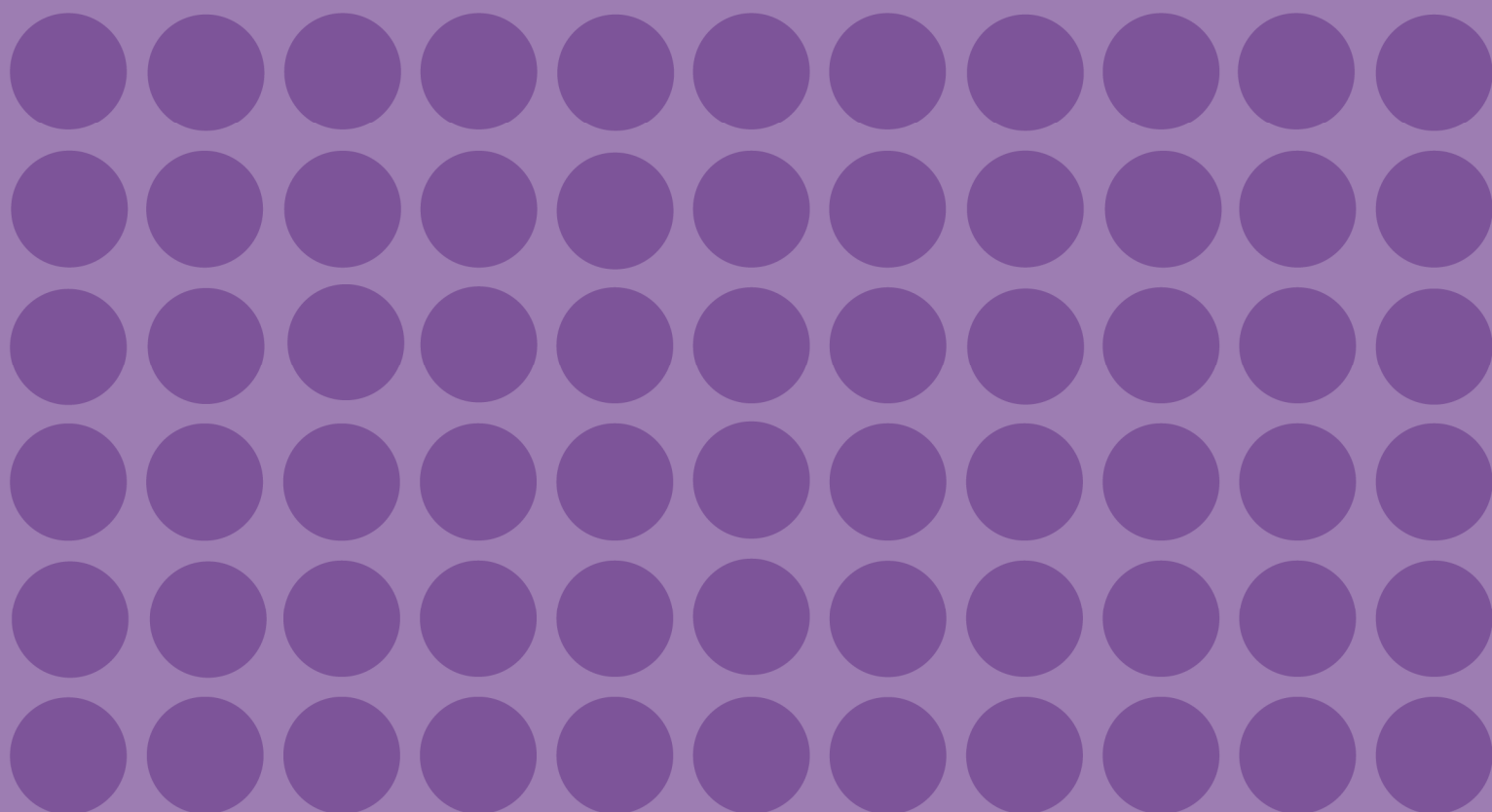
Exemplaren zijn verkrijgbaar bij de opdrachtgever

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave	pag.
Samenvatting	I
1. Inleiding	1
2. Vóórkomen van discriminatie	4
3. Discriminatiegronden	7
4. Locatie van discriminatie	10
5. Uitingvorm van discriminatie	12
6. Impact van discriminatie	14
7. Melden van discriminatie	17
7.1 Meldingsbereidheid	17
7.2 Redenen om niet te melden	18
8. Discriminatie in de omgeving	20
9. Bekendheid WGA en meldlocaties	23
9.1 Bekendheid WGA	23
9.2 Bekendheid diverse meldlocaties	23
9.3 Bekendheid antidiscriminatievoorzieningen	24
Bijlage 1. Onderzoeksverantwoording	27
Bijlage 2. Vragenlijst	29

Samenvatting

Samenvatting

De antidiscriminatievoorzieningen in Gelderland-Midden, Noord Oost Gelderland, Gelderland Zuid en Overijssel hebben gezamenlijk onderzoek laten uitvoeren naar het discriminatieklimaat in hun regio. Het onderzoek geeft antwoord op vragen als: hoe vaak komt discriminatie voor, op welke gronden wordt er gediscrimineerd en in welke mate maken gediscrimineerde inwoners melding van het incident? Ruim 8.000 inwoners van de provincies Gelderland en Overijssel deden mee. Zij vulden via internet een korte vragenlijst in. De resultaten van het onderzoek bieden een basis voor verdere versterking van het antidiscriminatiebeleid in de adv-regio's (waarbij adv staat voor antidiscriminatievoorziening). Hieronder volgen de belangrijkste resultaten.

Incidentie

Discriminatie komt in alle gemeenten van Gelderland en Overijssel voor. In totaal had één op de zes inwoners het afgelopen jaar een discriminatie-ervaring. Daarnaast nam één op de vier inwoners discriminatie bij anderen waar. Het aandeel inwoners met een discriminatie-ervaring is in Gelderland-Midden hoger dan in de overige drie adv-regio's. Discriminatie komt meer dan gemiddeld voor onder:

- inwoners van stedelijke gemeenten;
- inwoners jonger dan 30 jaar;
- allochtone inwoners.

Gronden en uitingsvormen

De meest voorkomende discriminatiegrond is leeftijd, gevolgd door discriminatie op grond van kleding /uiterlijk en discriminatie op grond van handicap/chronische ziekte. De discriminatie uit zich voornamelijk in ongelijkwaardige behandeling en discriminerende opmerkingen/schelden.

Context

Discriminatie komt veel voor op de arbeidsmarkt; ruim vier op de tien inwoners met een discriminatie-ervaring maakten deze mee op het werk en/of tijdens een sollicitatie. Een andere veelgenoemde context is de openbare ruimte (in de buurt/op straat). Dit beeld komt in alle vier adv-regio's naar voren.

Impact

Een meerderheid van de gediscrimineerde inwoners vindt dat discriminatie in meer of mindere mate impact heeft op hun leven. Met name discriminatie op grond van seksuele gerichtheid, afkomst/huidskleur/ras, handicap/chronische ziekte en levensovertuiging/politieke voorkeur hebben impact op het leven.

Melden

Ruim acht op de tien inwoners met een discriminatie-ervaring, maken hiervan geen melding. De beperkte meldingsbereidheid is waarneembaar in alle onderzochte adv-regio's. Inwoners hebben verschillende redenen om discriminatie niet te melden. 'Ik vond het niet belangrijk genoeg', 'ik wil er geen aandacht aan schenken' en 'melden helpt niet' worden het meest genoemd. Als men discriminatie wel meldt, gebeurt dit meestal bij de politie of de vertrouwenspersoon op het werk.

Kennis over de regels

Ruim acht op de tien inwoners weten niet dat gemeenten verplicht zijn een meldpunt discriminatie in te richten. De meest bekende meldlocaties voor discriminatie zijn het politiebureau en de landelijke website discriminatie.nl. Dat melden ook kan op het gemeenteloket of de lokale/regionale antidiscriminatievoorziening, weten veel minder mensen.

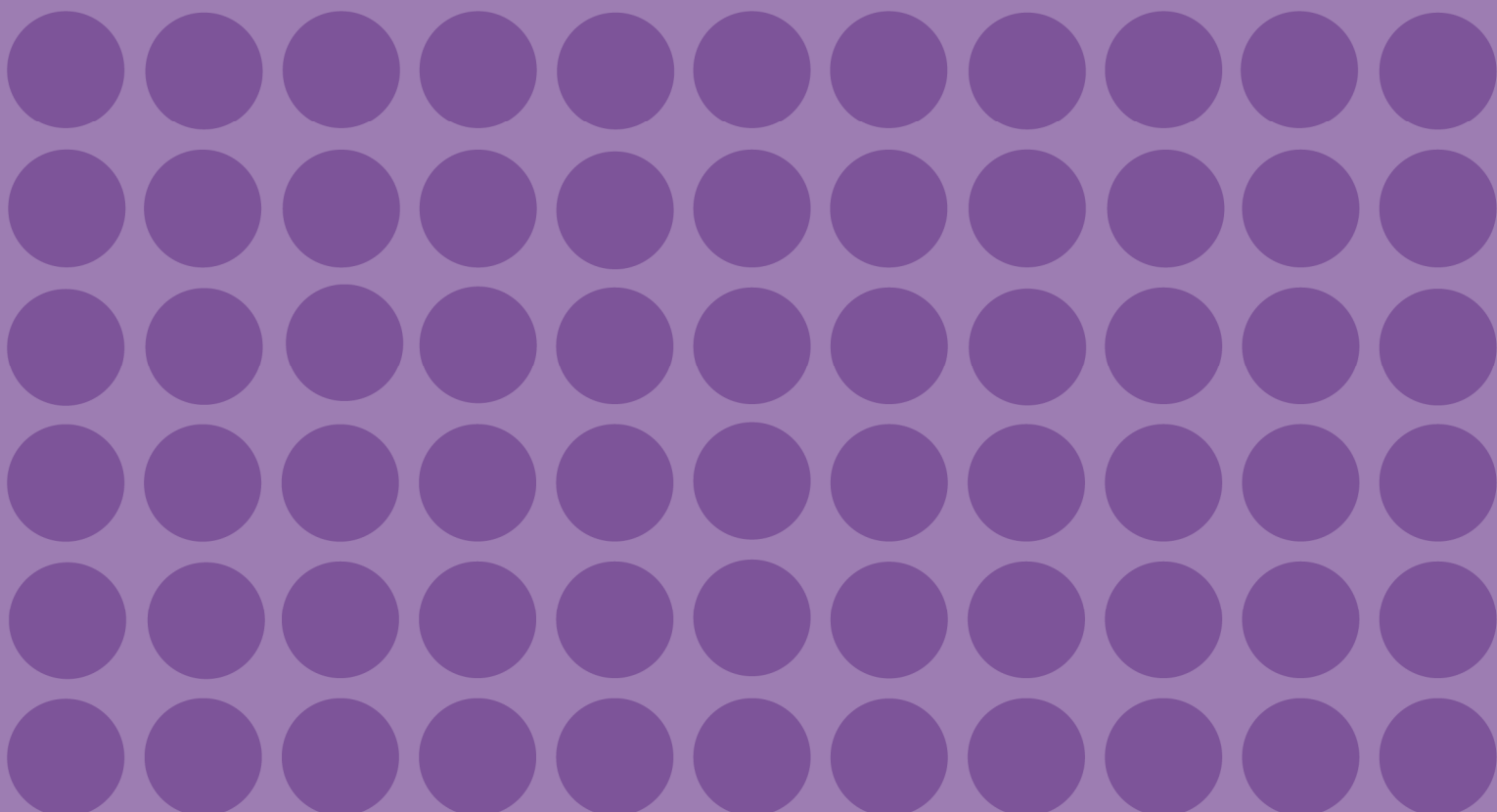
Bekendheid antidiscriminatievoorziening

Een minderheid van de inwoners kent de antidiscriminatievoorziening in hun regio. De bekendheidspercentages variëren van 8% in Noord Oost Gelderland tot 15% in Gelderland Zuid. Bovendien kennen de meesten de voorziening alleen van naam; afhankelijk van de adv-regio is slechts 2% tot 3% bekend met de taken en activiteiten van de voorziening.

1

Hoofdstuk

Inleiding

1. Inleiding

Een aanzienlijk deel van de Nederlandse bevolking krijgt te maken met discriminatie.¹ Het gaat hierbij om alle mogelijke vormen van discriminatie, onder meer op basis van etnische herkomst, sekse, seksuele geaardheid, ziekte, handicap en leeftijd. Discriminatie doet zich op alle maatschappelijke terreinen voor; op de werkvloer, op school, op straat en in de buurt, in het vereniging- en uitgaansleven, maar ook binnen de dienstverlening door organisaties, instellingen en overheden. De meldingsbereidheid van burgers met een discriminatie-ervaring is nog zeer gering. Het aantal meldingen bij de antidiscriminatievoorzieningen is slechts het topje van de ijsberg.

Discriminatie is een hardnekkig verschijnsel in de Nederlandse samenleving, maar het fenomeen is tegelijkertijd ongrijpbaar. Voor gemeenten is het lastig de aard en omvang van discriminatie te duiden. In 2009 werd de Wet Gemeentelijke Antidiscriminatievoorzieningen (WGA) van kracht. Deze wet bepaalt dat gemeenten met ingang van 2010 een voorziening moeten inrichten waar burgers discriminatie kunnen melden. Uit een eerste evaluatie blijkt dat 97% van de gemeenten een meldpunt heeft.²

Aanleiding onderzoek

De komst van de WGA maakt het voor lokale overheden nog belangrijker zicht te krijgen op het plaatselijk discriminatieklimaat. De vier antidiscriminatievoorzieningen in Gelderland en Overijssel (Art.1 Overijssel, Art.1 Gelderland-Midden, Art.1 Noord Oost Gelderland en Ieder1Gelijk - Bureau Gelijke Behandeling Gelderland Zuid) hebben daarom het initiatief genomen om onderzoek te laten uitvoeren naar het vóórkomen van discriminatie in hun werkgebied (adv-regio). Dat zij dit onderzoek gezamenlijk uitvoeren, heeft alles te maken met de op komst zijnde fusie tussen de vier regio's tot één politieregio. Deze Quickscan Discriminatieklimaat geeft een beeld van het huidige discriminatieklimaat in de vier adv-regio's. Herhaling van de quickscan in de toekomst zal inzicht geven in de ontwikkeling van het discriminatieklimaat door de jaren heen. Dit integrale rapport beschrijft het discriminatieklimaat in de vier adv-regio's in Gelderland en Overijssel; de toekomstige politieregio Nederland-Oost. Naast deze integrale rapportage zijn voor de afzonderlijke regio's beknopte publieksrapporten ontwikkeld, die het discriminatieklimaat per werkgebied in beeld brengen.

Doel

Doel van het onderzoek is het geven van inzicht in het discriminatieklimaat in Gelderland en Overijssel. Aan de hand van de volgende indicatoren maken we het discriminatieklimaat inzichtelijk:

1. het vóórkomen van discriminatie;
2. de gronden en uitingsvormen van discriminatie;
3. de locatie van discriminatie;
4. de meldingsbereidheid en redenen voor niet-melden.

---

¹ Bron: Dinsbach, W., Van Donselaar, J. Rodrigues, P.R., Monitor Rassendiscriminatie 2009, Landelijk expertisecentrum van Art.1, Anne Frank. Stichting, Universiteit Leiden, 2010.

² Bron: Gemeentelijke antidiscriminatie-voorzieningen in 2010, Partners + Pröpper, 2010

Daarnaast brengt de quickscan de bekendheid van de antidiscriminatievoorzieningen in kaart. De resultaten bieden een basis voor monitoring en voor de versterking van het antidiscriminatiebeleid in de regio.

Methode

De dataverzameling van het onderzoek vond plaats in de periode januari-februari 2012. Ruim 8.200 volwassen inwoners (vanaf 18 jaar), verspreid over alle 81 gemeenten van Gelderland en Overijssel vulden via internet een korte vragenlijst in. De meeste deelnemers zijn geworven via een access-internetpanel. De overige deelnemers zijn afkomstig van een internetpanel van I&O Research en burgerpanels van gemeenten.

Panelleden zijn gewend uiteenlopende vraagstellingen voorgelegd te krijgen. Bij het uitnodigen van willekeurige inwoners voor een onderzoek naar gelijke behandeling, zouden verhoudingsgewijs meer mensen met een discriminatie-ervaring deelnemen (selectiebias). Het is dan niet na te gaan welk deel van de populatie met discriminatie te maken krijgt. De gebruikte methode verkleint de kans hierop.

Op de data is een weging toegepast naar woonregio, stedelijkheid van de woongemeente, leeftijd, geslacht en herkomst (ethniciteit) van de inwoners. De steekproef is na weging representatief voor de volwassen bevolking van Gelderland en Overijssel. De vragenlijst en een uitgebreide onderzoeksverantwoording zijn te vinden in de bijlagen.

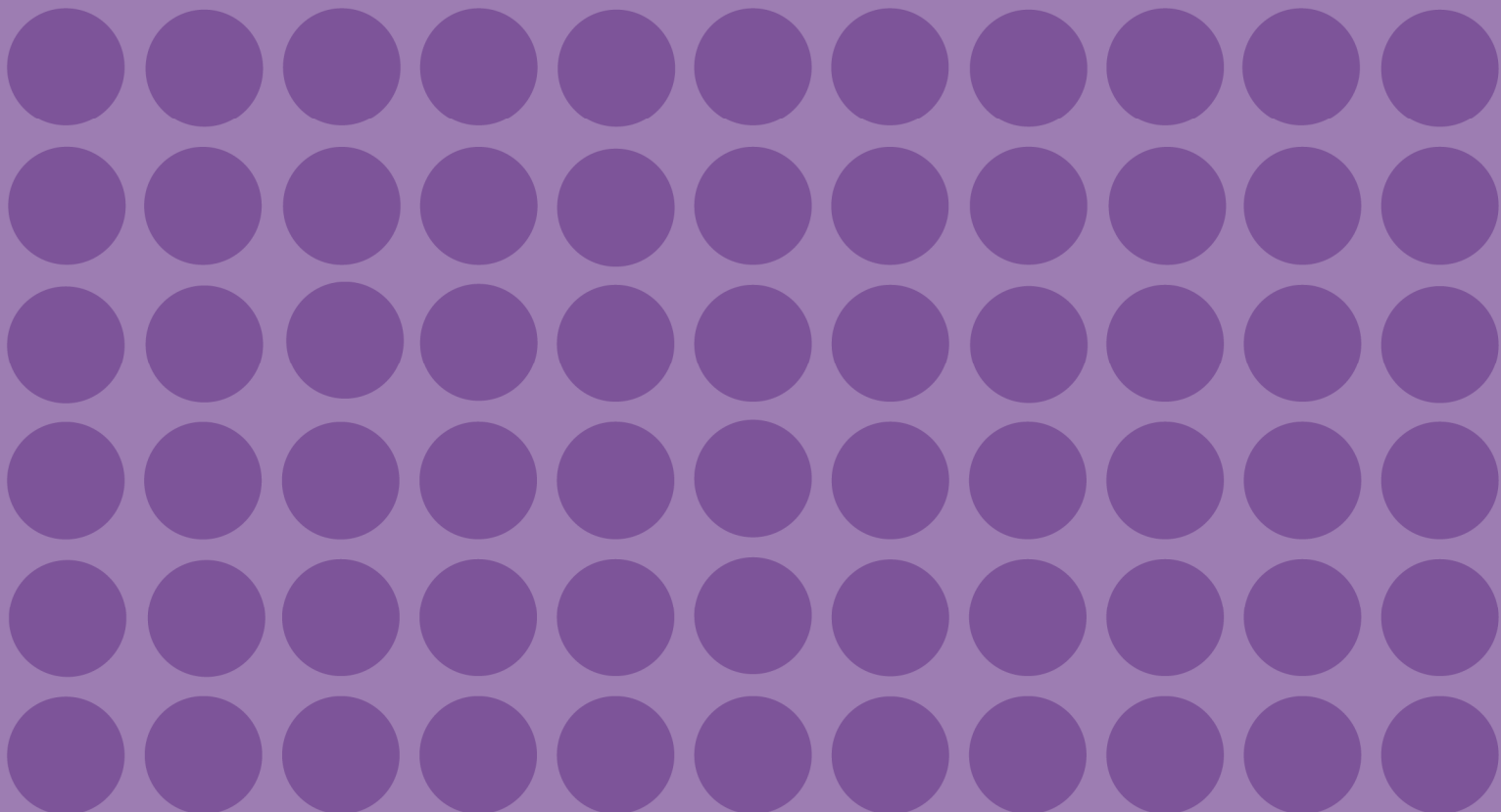
Leeswijzer

De hoofdstukken 2 tot en met 5 beschrijven de discriminatie die inwoners van Gelderland en Overijssel bij zichzelf hebben ervaren. Behandeld worden het vóórkomen van discriminatie, de gronden van discriminatie, de discriminatiecontext en de verschillende uitingsvormen van discriminatie. In hoofdstuk 6 komt de impact van discriminatie aan bod. Hoofdstuk 7 beschrijft de attitudes ten aanzien van het melden van discriminatie; hoe vaak wordt discriminatie gemeld en wat zijn redenen om discriminatie niet te melden? Hoofdstuk 8 gaat in op de mate waarin discriminatie in de directe omgeving wordt ervaren, dus in hoeverre men anderen gediscrimineerd ziet worden. In hoofdstuk 9 beschrijven we ten slotte de bekendheid van de WGA, en de mate waarin inwoners op de hoogte zijn van de verschillende mogelijke meldlocaties voor discriminatie. Ook de naamsbekendheid van de antidiscriminatievoorzieningen komt hier aan bod.

2

Hoofdstuk

Vóórkomen van discriminatie

2. Vóórkomen van discriminatie

Hoeveel inwoners krijgen te maken met discriminatie? In Noord Oost Gelderland, Gelderland Zuid en Overijssel voelde 15% van de inwoners zich in de afgelopen 12 maanden gediscrimineerd. In Gelderland-Midden is dit percentage hoger, namelijk 19%. Over het algemeen kennen de stedelijke woongebieden een hoger percentage inwoners met een discriminatie-ervaring dan de landelijke woongebieden.

Tabel 2.1

% inwoners met discriminatie-ervaring in de afgelopen 12 maanden, naar stedelijk woongebied

	stedelijk gebied	landelijk gebied	totaal
Gelderland-Midden	27%	16%	19%
Noord Oost Gelderland	19%	14%	15%
Gelderland Zuid	16%	14%	15%
Overijssel	17%	12%	15%
totaal	19%	14%	16%

Het hoogste percentage inwoners met een discriminatie-ervaring vinden we in Arnhem. Hier voelde 27% van de inwoners zich het afgelopen jaar gediscrimineerd. In Deventer en Enschede is dit percentage met 15% een stuk lager, en ook in Nijmegen is het aandeel inwoners met een discriminatie-ervaring relatief laag. Het percentage gediscrimineerden in Almelo, Apeldoorn, Hengelo en Zwolle varieert van 19% tot 21%.

Tabel 2.2

% inwoners met discriminatie-ervaring in de steden van Gelderland en Overijssel

Almelo	21%
Apeldoorn	19%
Arnhem	27%
Deventer	15%
Enschede	15%
Hengelo (O.)	20%
Nijmegen	16%
Zwolle	21%

Aantal keren gediscrimineerd

Hoewel de meeste inwoners met een discriminatie-ervaring dit het afgelopen jaar één of twee keer meemaakten, zijn er ook personen die er wekelijks mee kampen. Met name inwoners die gediscrimineerd worden op grond van afkomst (geboorteland van de ouders) en levensovertuiging/politieke overtuiging ondervinden deze vorm van discriminatie meer keren per jaar (gemiddeld 12 tot 13 keer per jaar).

Tabel 2.3

Gemiddeld aantal discriminatie-ervaringen in afgelopen 12 maanden, uitgesplitst naar discriminatiegrond

discriminatiegrond:	gemiddeld aantal keer ervaren in afgelopen jaar:
levensovertuiging en/of politieke overtuiging	12,8
geboorteland van mij of mijn (groot)ouders	12,1
geloof / godsdienst	8,6
leeftijd	8,1
huidskleur / ras	7,9
kleding en/of uiterlijk	7,8
handicap of chronische ziekte	4,9
seksuele gerichtheid/geaardheid	4,7
geslacht	2,8

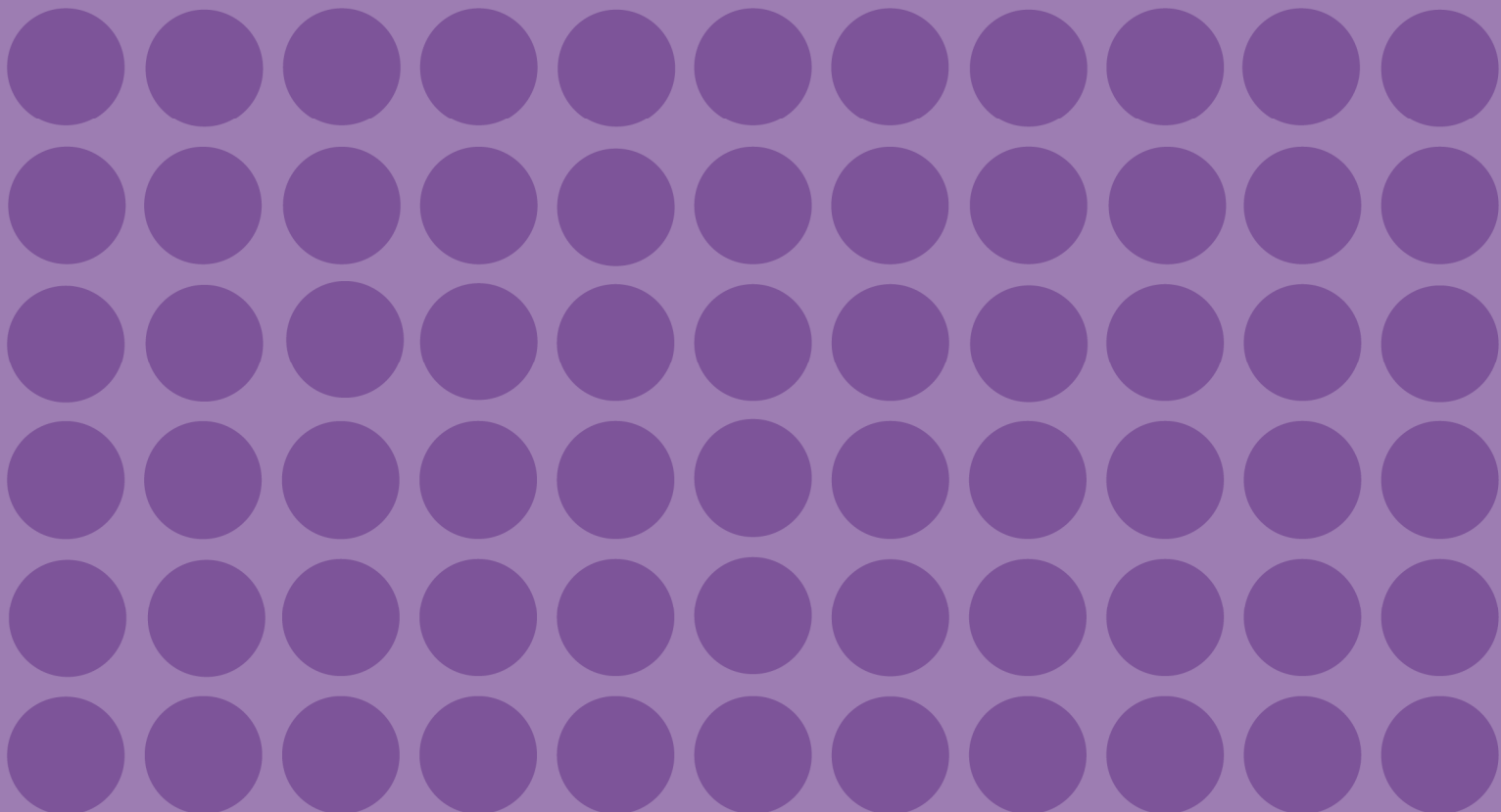
Verschillen naar deelgroepen in de samenleving

- Vooral inwoners jonger dan 30 jaar krijgen te maken met discriminatie (23%). Onder 30 tot 55-jarigen en 55-plussers is dit respectievelijk 17% en 11%;
- Het percentage gediscrimineerden is hoger onder allochtonen dan onder autochtonen (allochtonen: 26%, autochtonen: 14%);
- Ook tussen de adv-regio's zijn verschillen waarneembaar. In Gelderland-Midden ligt het percentage gediscrimineerden met 19% hoger dan in de overige adv-regio's, waar 15% van de inwoners met discriminatie te maken krijgt;
- Tussen mannen en vrouwen zijn geen verschillen in discriminatie-ervaring waarneembaar.

3

Hoofdstuk

Discriminatiegronden

3. Discriminatiegronden

Op basis waarvan worden inwoners gediscrimineerd? Veruit de meest voorkomende discriminatiegrond is leeftijd. Op de tweede en derde plaats staan kleding/uiterlijk en handicap/chronische ziekte. In alle onderzochte adv-regio's vormen deze gronden de top 3. Onder de categorie anders noemen inwoners onder meer discriminatie op grond van (over)gewicht, zwangerschap en opleidingsniveau.

Tabel 3.1

Voorkomen discriminatiegronden (meerdere antwoorden mogelijk)³

	Gelderland- Midden	Noord Oost Gelderland	Gelderland Zuid	Overijssel	totaal
leeftijd	26%	34%	29%	30%	30%
handicap of chronische ziekte	18%	21%	16%	18%	19%
kleding en/of uiterlijk	16%	21%	14%	23%	19%
geloof / godsdienst	14%	9%	6%	12%	11%
huidskleur / ras	10%	8%	12%	10%	10%
geslacht	9%	3%	10%	8%	7%
seksuele gerichtheid	5%	8%	10%	6%	7%
geboorteland van mij of mijn (groot)ouders	5%	7%	5%	7%	6%
levensovertuiging en/of politieke overtuiging	8%	6%	5%	5%	6%
anders*	11%	10%	13%	13%	12%

*Onder meer (over)gewicht, zwangerschap, opleidingsniveau.

³ Deze cijfers zijn percentages van personen die hebben aangegeven in de afgelopen 12 maanden discriminerend te zijn behandeld, dus niet van de gehele populatie.

Verschillen naar deelgroepen in de samenleving⁴:

- Vooral inwoners van 55 jaar en ouder ervaren discriminatie op grond van leeftijd (55%, ten opzichte van 19% en 25% onder respectievelijk 18 tot 30-jarigen en 30 tot 55-jarigen);
- Discriminatie op grond van geloof komt meer voor in landelijke dan in de stedelijke gemeenten (landelijk: 13%, stedelijk: 7%), en speelt met name onder inwoners jonger dan 55 jaar (18 tot 30 jaar: 17%, 30 tot 55 jaar: 11%, 55 jaar en ouder: 4%). Verder ervaren vooral inwoners van Gelderland-Midden en Overijssel deze discriminatiegrond (respectievelijk 14% en 12%, ten opzichte van 9% in Noord Oost Gelderland en 6% in Gelderland Zuid);
- Vooral allochtone inwoners ervaren discriminatie op grond van huidskleur/ras (32%, versus 3% van de autochtonen) en/of op grond van hun geboorteland (allochtonen: 22%, autochtonen: 1%);
- Verder speelt discriminatie op grond van huidskleur/ras met name onder inwoners jonger dan 30 jaar (19%, ten opzichte van 9% onder 30 tot 54-jarigen en 2% onder 55-plussers) en noemen meer mannen dan vrouwen deze grond (mannen: 12%, vrouwen: 7%);
- Discriminatie op grond van geslacht wordt vooral ervaren door vrouwen (11%, ten opzichte van 4% onder mannen);
- Voornamelijk inwoners ouder dan 30 jaar ervaren discriminatie op grond van handicap/chronische ziekte (18 tot 30 jaar: 7%, 30 tot 55 jaar: 22%, 55 jaar en ouder: 24%);
- Inwoners jonger dan 30 jaar krijgen op hun beurt vaker te maken met discriminatie op grond van hun kleding/uiterlijk (32%, ten opzichte van respectievelijk 18% en 9% onder 30 tot 55-jarigen en 55-plussers).

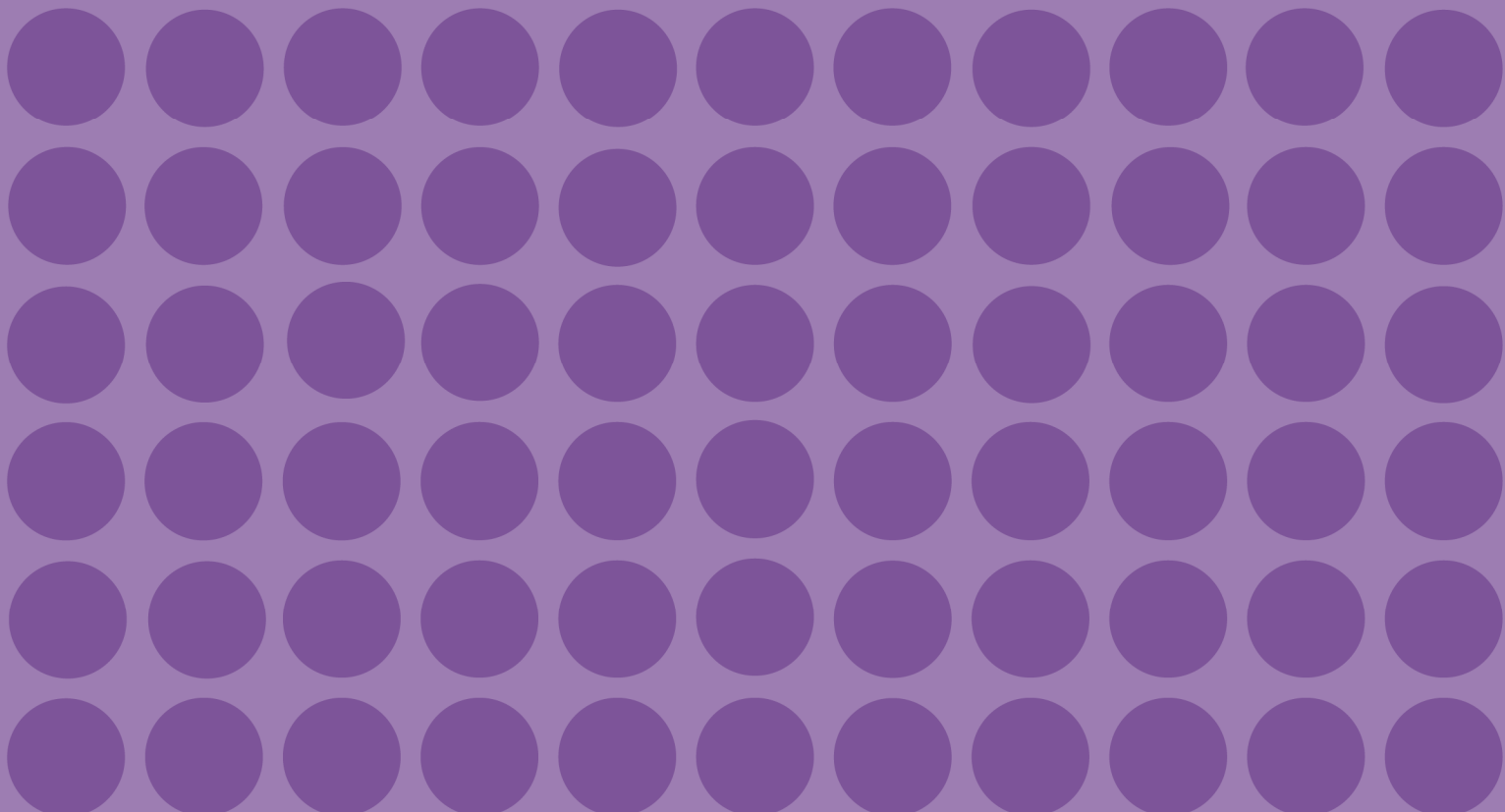
---

⁴ Deze cijfers zijn percentages van personen die hebben aangegeven in de afgelopen 12 maanden discriminerend te zijn behandeld, dus niet van de gehele populatie.

4

Hoofdstuk

Locatie van discriminatie

4. Locatie van discriminatie

Waar doet discriminatie zich voor? De meeste ongelijke behandeling vindt plaats in de openbare ruimte, namelijk in de buurt of op straat. Ook op het werk en bij het solliciteren komt relatief veel discriminatie voor. Een aanzienlijk deel van de incidenten is dan ook arbeidsgerelateerd (Gelderland-Midden: 44%, Gelderland Zuid: 42%, Noord Oost Gelderland: 39%, Overijssel: 41%).

Tabel 4.1

Waar werd u gediscrimineerd? (meerdere antwoorden mogelijk)⁵

	Gelderland-Midden	Noord Oost Gelderland	Gelderland Zuid	Overijssel	totaal
in de buurt of op straat	28%	34%	36%	39%	34%
op het werk	27%	24%	23%	24%	25%
bij het winkelen	24%	29%	15%	22%	23%
bij het solliciteren	20%	17%	21%	20%	20%
bij uitgaansgelegenheden	15%	13%	13%	16%	14%
bij (overheids)diensten	9%	8%	4%	7%	7%
bij sport	5%	2%	5%	5%	4%
tijdens de opleiding	5%	2%	6%	5%	4%
op de stageplek	2%	3%	2%	4%	3%
anders*	14%	15%	13%	13%	14%

* Onder meer: (social) media, bij familie, in het openbaar vervoer.

Verschillen naar deelgroepen in de samenleving⁶

- Vooral inwoners in de stedelijke woongebieden ervaren discriminatie in de buurt of op straat (38%, versus 32% in de landelijke woongebieden). Ook zijn het met name inwoners jonger dan 30 jaar die hier discriminatie meemaken (43%, ten opzichte van respectievelijk 33% en 29% onder 30 tot 54-jarigen en 55-plussers);
- Discriminatie op het werk wordt met name ervaren door inwoners van 30 tot 55 jaar (30%), gevolgd door inwoners jonger dan 30 jaar (25%). Onder gediscrimineerde inwoners ouder dan 55 jaar is dit 14%);
- Vanzelfsprekend ervaren vooral jongere inwoners discriminatie tijdens de opleiding en/of stage. Verder noemen meer allochtonen dan autochtonen deze locaties;
- Meer mannen dan vrouwen ervaren discriminatie bij het solliciteren (mannen: 22%, vrouwen: 17%);
- Vooral jongeren ervaren discriminatie tijdens het uitgaan (23%, ten opzichte van 13% onder 30 tot 54-jarigen en 9% onder 55-plussers). Verder noemen meer allochtonen dan autochtonen deze locatie (21% versus 12%) en meer mannen dan vrouwen (18% versus 11%).

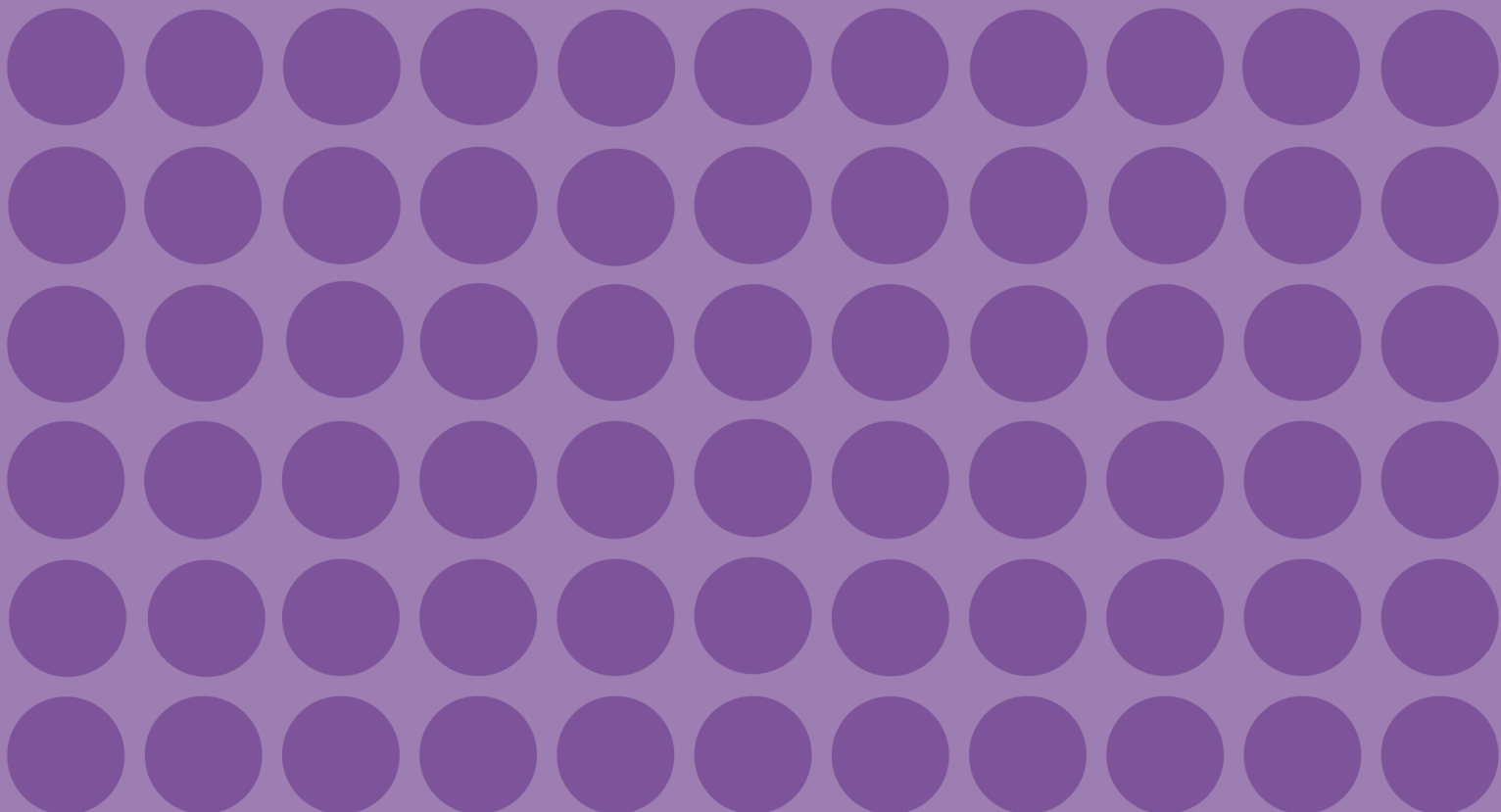
⁵ Deze cijfers zijn percentages van personen die hebben aangegeven in de afgelopen 12 maanden discriminerend te zijn behandeld, dus niet van de gehele populatie.

⁶ Deze cijfers zijn percentages van personen die hebben aangegeven in de afgelopen 12 maanden discriminerend te zijn behandeld, dus niet van de gehele populatie.

5

Hoofdstuk

Uitingsvorm van discriminatie

5. Uitingsvorm van discriminatie

Hoe uit discriminatie zich? De meeste discriminatie heeft de vorm van ongelijkwaardige behandeling. Andere veelvoorkomende uitingsvormen zijn discriminerende opmerkingen/schelden, het vermijden van contact en treiteren/pesten.

Tabel 5.1

Om wat voor vorm van discriminerende behandeling ging het? (meerdere antwoorden mogelijk)⁷

	Gelderland- Midden	Noord Oost Gelderland	Gelderland Zuid	Overijssel	totaal
niet als gelijkwaardig behandelen	51%	58%	53%	49%	52%
discriminerende opmerkingen/schelden	41%	45%	37%	39%	41%
contact vermijden	20%	20%	18%	18%	19%
treiteren/pesten	11%	17%	14%	18%	15%
bedreiging	4%	7%	6%	7%	6%
discriminerende uitingen in media	6%	5%	2%	6%	5%
beschadiging en/of bekladden van uw eigendommen	1%	4%	1%	2%	2%
discriminerende teksten op muren e.d.	2%	0%	2%	2%	2%
lichamelijk geweld	1%	3%	1%	1%	1%
anders*	15%	13%	11%	12%	13%

*Onder meer: afgewezen worden voor een sollicitatie, ontslag, genegeerd worden.

Verschillen naar deelgroepen in de samenleving⁸:

- Met name inwoners jonger dan 55 jaar krijgen te maken met discriminerende opmerkingen/schelden (18 tot 30 jaar: 44%, 30 tot 55 jaar: 42%, 55 jaar en ouder: 34%). Ook komt deze uitingsvorm van discriminatie meer voor onder allochtonen dan onder autochtonen (50% versus 38%);
- Discriminatie door vermijding van contact noemen met name allochtone inwoners (25%, t.o.v. 17% onder autochtone inwoners);
- Vooral inwoners jonger dan 55 jaar krijgen te maken treitergedrag (18 tot 30 jaar: 19%, 30 tot 55 jaar: 17%, 55 jaar en ouder: 9%);
- Beschadiging en/of bekladden van uw eigendommen komt vaker voor onder allochtone dan onder autochtone inwoners (4% versus 1%).

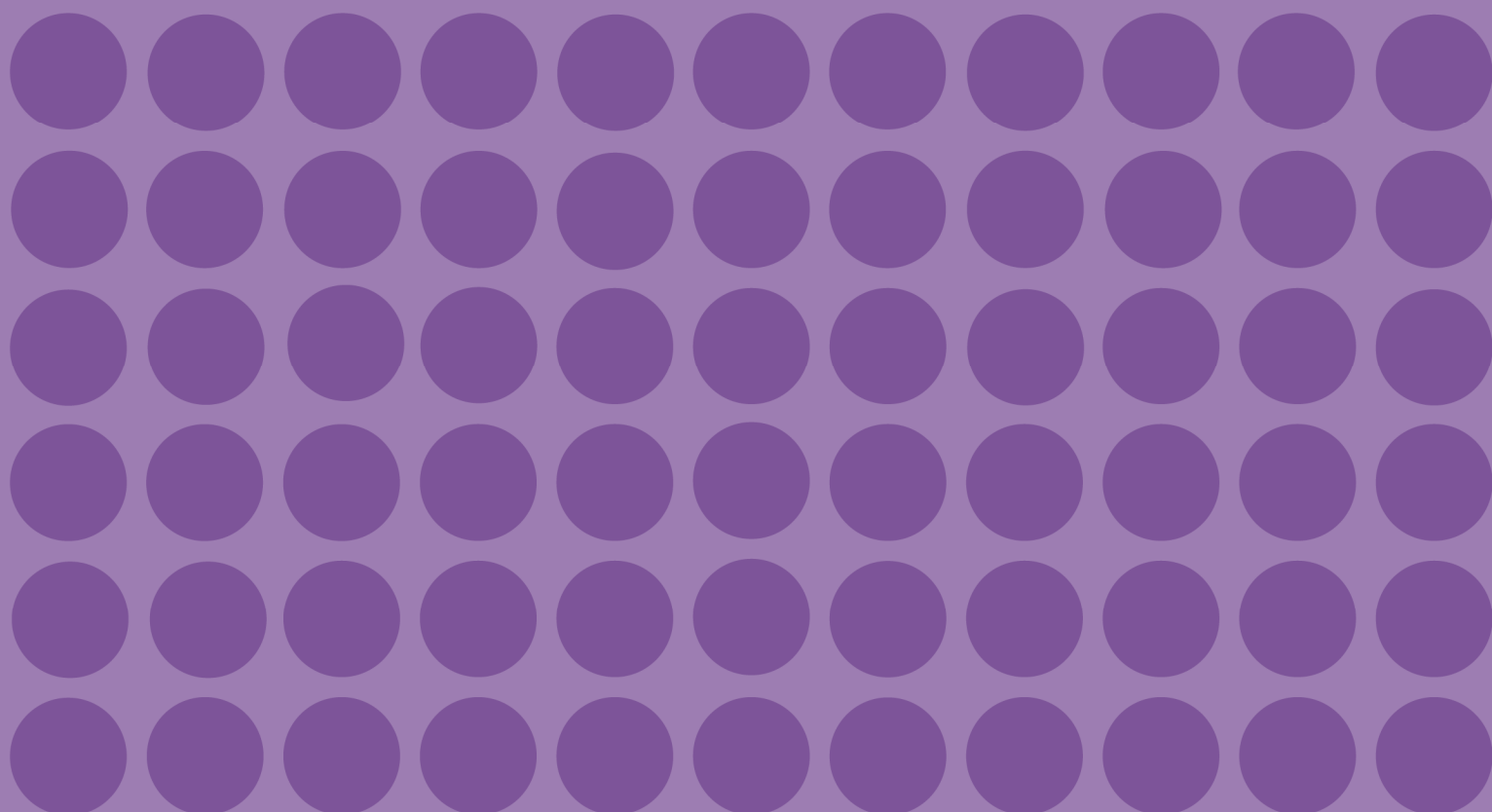
⁷ Deze cijfers zijn percentages van personen die hebben aangegeven in de afgelopen 12 maanden discriminerend te zijn behandeld, dus niet van de gehele populatie.

⁸ Deze cijfers zijn percentages van personen die hebben aangegeven in de afgelopen 12 maanden discriminerend te zijn behandeld, dus niet van de gehele populatie.

6

Hoofdstuk

Impact van discriminatie

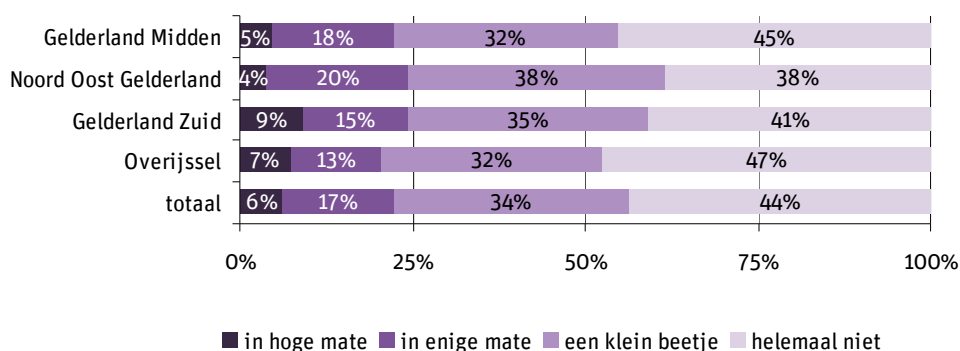
6. Impact van discriminatie

In welke mate beïnvloedt discriminatie het leven? Voor een krappe meerderheid heeft de discriminatie-ervaring tenminste een klein beetje invloed op het leven. Gemiddeld 6% zegt dat discriminatie zijn of haar leven in hoge mate beïnvloedt. Dit percentage is het hoogst in Gelderland Zuid (9%) en het laagst in Noord Oost Gelderland (4%).

Ruim vier op de tien gediscrimineerde inwoners ervaren geen enkele invloed van discriminatie op hun leven. Dit percentage varieert van 38% in Noord Oost Gelderland, tot 47% in Overijssel.

Figuur 6.1

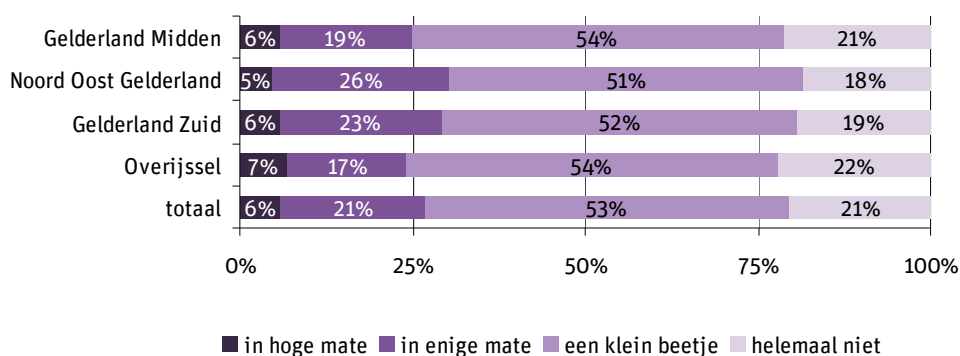
In welke mate beïnvloedt discriminatie uw leven? (in % inwoners met discriminatie-ervaring)

Een ruime meerderheid van de gediscrimineerde inwoners heeft op zijn minst een klein beetje last van de discriminatie. Zes procent heeft er in hoge mate last van, en ruim de helft enige mate. Tussen de regio's onderling zijn wat dit betreft geen verschillen waarneembaar.

Figuur 6.2

In welke mate heeft u last van discriminatie? (in % inwoners met discriminatie-ervaring)

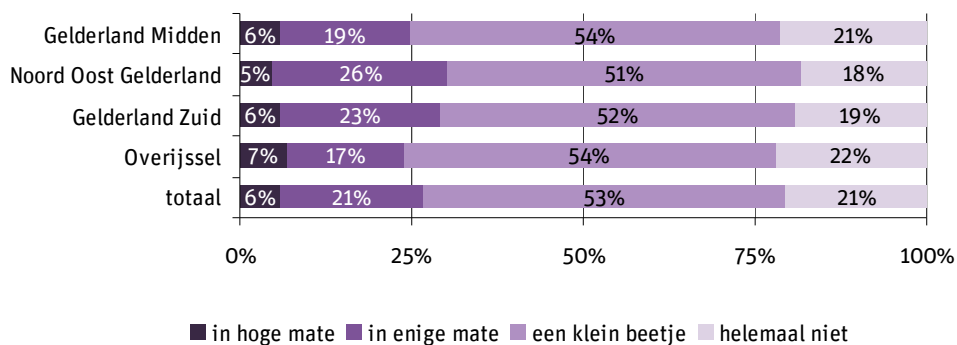

Bijna drie op de tien inwoners zijn ervan overtuigd dat hun leven er (veel) rooskleuriger uit zou zien zonder discriminatie. Dit percentage is het hoogst in Gelderland-Midden en Gelderland Zuid. Een vijfde verwacht daarentegen geen enkel verschil. In Overijssel is dit aandeel met 24% het hoogst, in Gelderland Zuid met 15% het laagst.

Figuur 6.3

In welke mate zou uw bestaan er rooskleuriger uitzien zonder discriminatie? (in % inwoners met discriminatie-ervaring)

Invloed naar gronden van discriminatie

De mate waarin discriminatie het leven van inwoners beïnvloedt en/of als last wordt beschouwd hangt samen met de discriminatiegrond. De meeste impact heeft discriminatie op grond van:

- seksuele gerichtheid;
- afkomst (geboorteland ouders);
- huidskleur;
- handicap/chronische ziekte;
- levensovertuiging/politieke voorkeur.

Verschillen tussen deelgroepen in de samenleving⁹

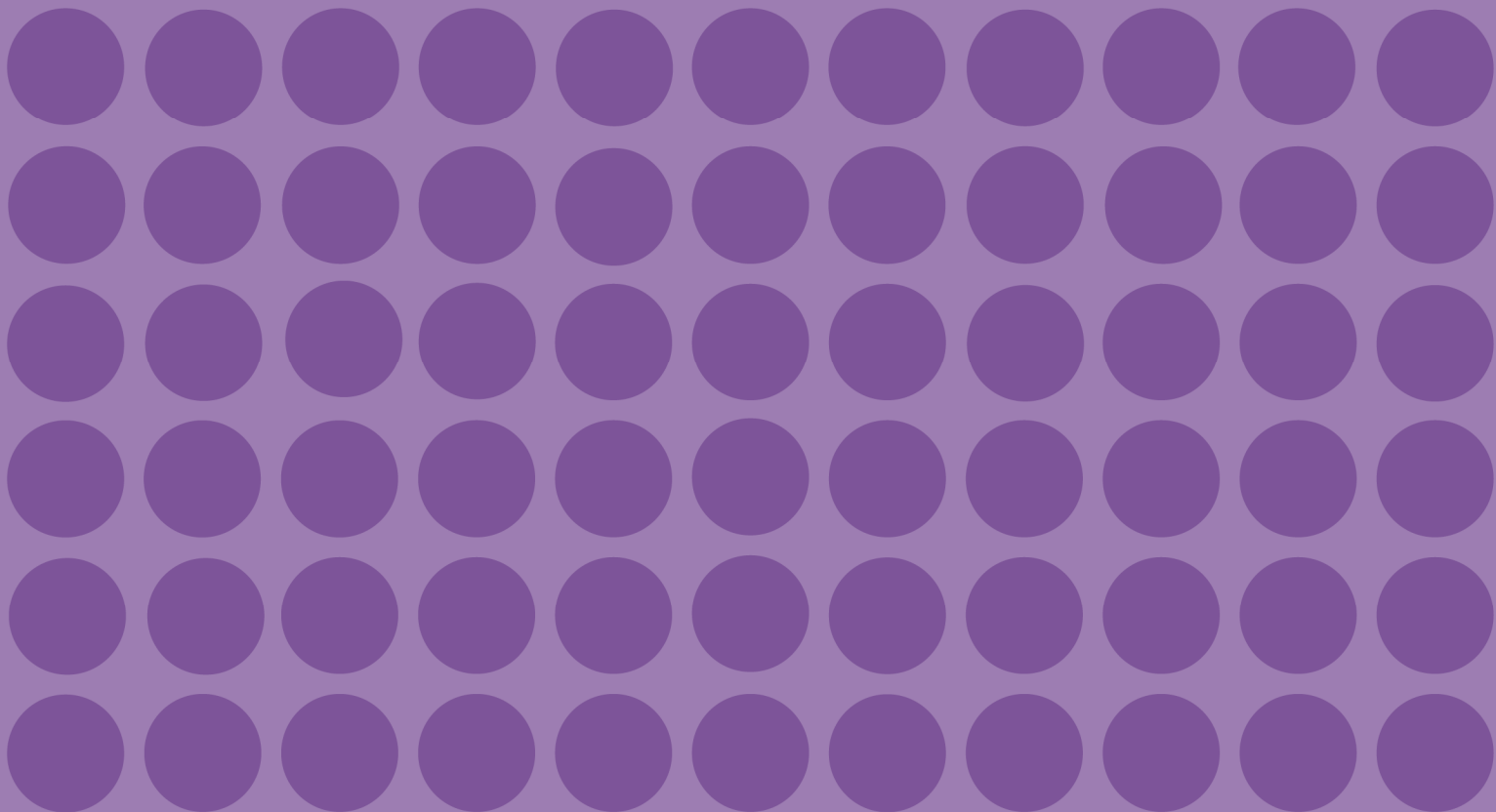
- meer allochtonen dan autochtonen hebben in hoge mate last van discriminatie (9% versus 5%);
- ook geven meer allochtone dan autochtone inwoners aan dat hun bestaan er rooskleuriger zou uitzien zonder discriminatie (32% versus 27%).

⁹ Deze cijfers zijn percentages van personen die hebben aangegeven in de afgelopen 12 maanden discriminerend te zijn behandeld, dus niet van de gehele populatie.

7

Hoofdstuk

Melden van discriminatie

7. Melden van discriminatie

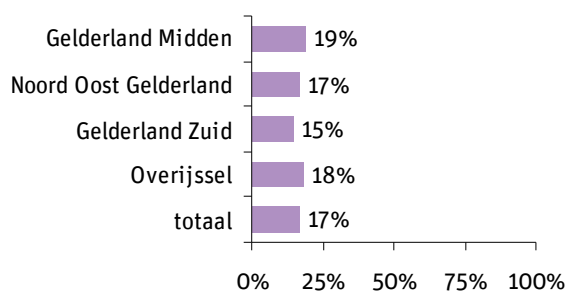
In hoeverre melden inwoners discriminatie bij instellingen of instanties? Wat zijn redenen om niet te melden? En in hoeverre houdt de meldingsbereidheid verband met het soort discriminatie? Op deze vragen geeft dit hoofdstuk antwoord.

7.1 Meldingsbereidheid

Nog geen vijfde (17%) van de inwoners met een discriminatie-ervaring meldt het incident bij een instantie of persoon. Dit percentage loopt op van 15% in Gelderland Zuid tot 19% in Gelderland-Midden. Of men discriminatie wel of niet meldt, hangt samen met de discriminatiegrond. Het meest gemeld wordt discriminatie op grond van huidskleur/ras, gevolgd door discriminatie op grond van levensovertuiging/politieke overtuiging en discriminatie op grond van seksuele gerichtheid.

Figuur 7.1

Heeft u de discriminerende behandeling ergens gemeld?¹⁰

Degenen die het incident melden, doen dit doorgaans bij de politie of de vertrouwenspersoon op het werk. In Overijssel en Gelderland-Midden wordt daarnaast regelmatig gemeld bij de gemeente. Minder mensen gaan naar de antidiscriminatievoorziening in hun regio. Andere personen/instellingen waar inwoners de discriminatie melden zijn de teamleider/manager, collega's, de woningbouwvereniging, een partner of familielid en het maatschappelijk werk.

Verschillen tussen deelgroepen in de samenleving

Tussen de deelgroepen komen geen verschillen in meldingsbereidheid naar voren; de meldingsbereidheid hangt niet samen met leeftijd, geslacht of herkomst.

¹⁰ Deze cijfers zijn percentages van personen die hebben aangegeven in de afgelopen 12 maanden discriminerend te zijn behandeld, dus niet van de gehele populatie. Hierbij tellen ook informele 'meldingen' mee, bij bijvoorbeeld bij vrienden of familie.

7.2 Redenen om niet te melden

Waarom kiezen zoveel inwoners ervoor om geen melding te maken van discriminatie? De voornaamste reden om niet te melden zijn in alle adv-regio's:

- het niet belangrijk genoeg vinden van het incident;
- geen aandacht willen besteden aan het incident;
- de indruk hebben dat melden niet helpt.

Tabel 7.1

Waarom heeft u de discriminerende behandeling niet gemeld?¹¹ (meerdere antwoorden mogelijk)

	Gelderland- Midden	Noord Oost Gelderland	Gelderland Zuid	Overijssel	totaal
niet belangrijk genoeg	38%	33%	32%	31%	34%
wil er geen aandacht aan schenken	27%	25%	25%	27%	26%
helpt niet	16%	26%	21%	24%	22%
zelf opgelost	12%	13%	9%	18%	14%
kost te veel tijd/moeite	11%	10%	16%	16%	13%
weet niet zeker of het discriminatie was	13%	6%	7%	10%	9%
weet niet waar ik kan melden	4%	9%	10%	6%	7%
bang voor gevolgen	6%	8%	6%	4%	6%
anders*	8%	6%	13%	7%	8%

*Hieronder wordt vooral genoemd dat men het niet kan bewijzen.

Verschillen tussen deelgroepen in de samenleving¹²

- Vooral inwoners jonger dan 30 jaar melden discriminatie niet omdat zij het niet belangrijk genoeg vinden (18 tot 30 jaar: 45%, 30 tot 55 jaar: 29%, 55 jaar en ouder: 32%);
- Meer mannen dan vrouwen denken dat melden niet helpt (mannen: 27%, vrouwen: 17%);
- Voornamelijk inwoners jonger dan 30 jaar noemen als reden dat zij niet zeker weten of het wel om discriminatie ging (13%, ten opzichte van respectievelijk 8% en 7% onder 30 tot 55-jarigen en 55-plussers).

¹¹ Deze percentages hebben betrekking op de inwoners die in de afgelopen 12 maanden discriminerend zijn behandeld en hiervan geen melding van hebben gemaakt.

¹² Deze percentages hebben betrekking op de inwoners die in de afgelopen 12 maanden discriminerend zijn behandeld en hiervan geen melding van hebben gemaakt.

8. Discriminatie in de omgeving

In hoeverre nemen inwoners van Gelderland en Overijssel discriminatie in hun omgeving waar? Het percentage inwoners dat het afgelopen jaar getuige is geweest van discriminatie bij anderen varieert van 24% in Overijssel tot 29% in Gelderland Zuid. Met uitzondering van de adv-regio Noord Oost Gelderland, constateren inwoners van stedelijke gebieden meer discriminatie bij anderen dan inwoners van landelijke gebieden. Ook zien vooral inwoners die het afgelopen jaar zelf gediscrimineerd zijn discriminatie in hun omgeving.

Tabel 8.1

Waargenomen discriminatie bij anderen, naar stedelijkheid woongebied

	stedelijk gebied	landelijk gebied	totaal
Gelderland-Midden	35%	25%	27%
Noord Oost Gelderland	27%	26%	26%
Gelderland Zuid	32%	28%	29%
Overijssel	28%	20%	24%
totaal	30%	24%	26%

Gronden van waargenomen discriminatie

Hoewel discriminatie op grond van leeftijd het meest voorkomt, wordt discriminatie op grond van huidskleur of ras het meest waargenomen bij anderen. In totaal was ongeveer één op de tien inwoners het afgelopen jaar getuige van discriminatie op deze grond. Discriminatie op basis van seksuele gerichtheid en geloof/godsdienst komen (afhankelijk van de adv-regio) op de tweede en derde plaats.

Tabel 8.2

Grond van waargenomen discriminatie bij anderen (in % totale bevolking)

	Gelderland-Midden	Noord Oost Gelderland	Gelderland Zuid	Overijssel	totaal
huidskleur / ras	11%	9%	12%	10%	10%
seksuele gerichtheid	7%	6%	8%	5%	6%
geloof / godsdienst	8%	5%	6%	6%	6%
kleding en/of uiterlijk	5%	5%	4%	4%	5%
handicap of chronische ziekte	4%	5%	4%	4%	4%
leeftijd	5%	4%	5%	3%	4%
geboorteland van mij of mijn (groot)ouders	2%	3%	2%	3%	3%
levensovertuiging en/of politieke overtuiging	3%	2%	3%	2%	2%
geslacht	1%	1%	2%	2%	2%
anders	0%	1%	1%	1%	1%

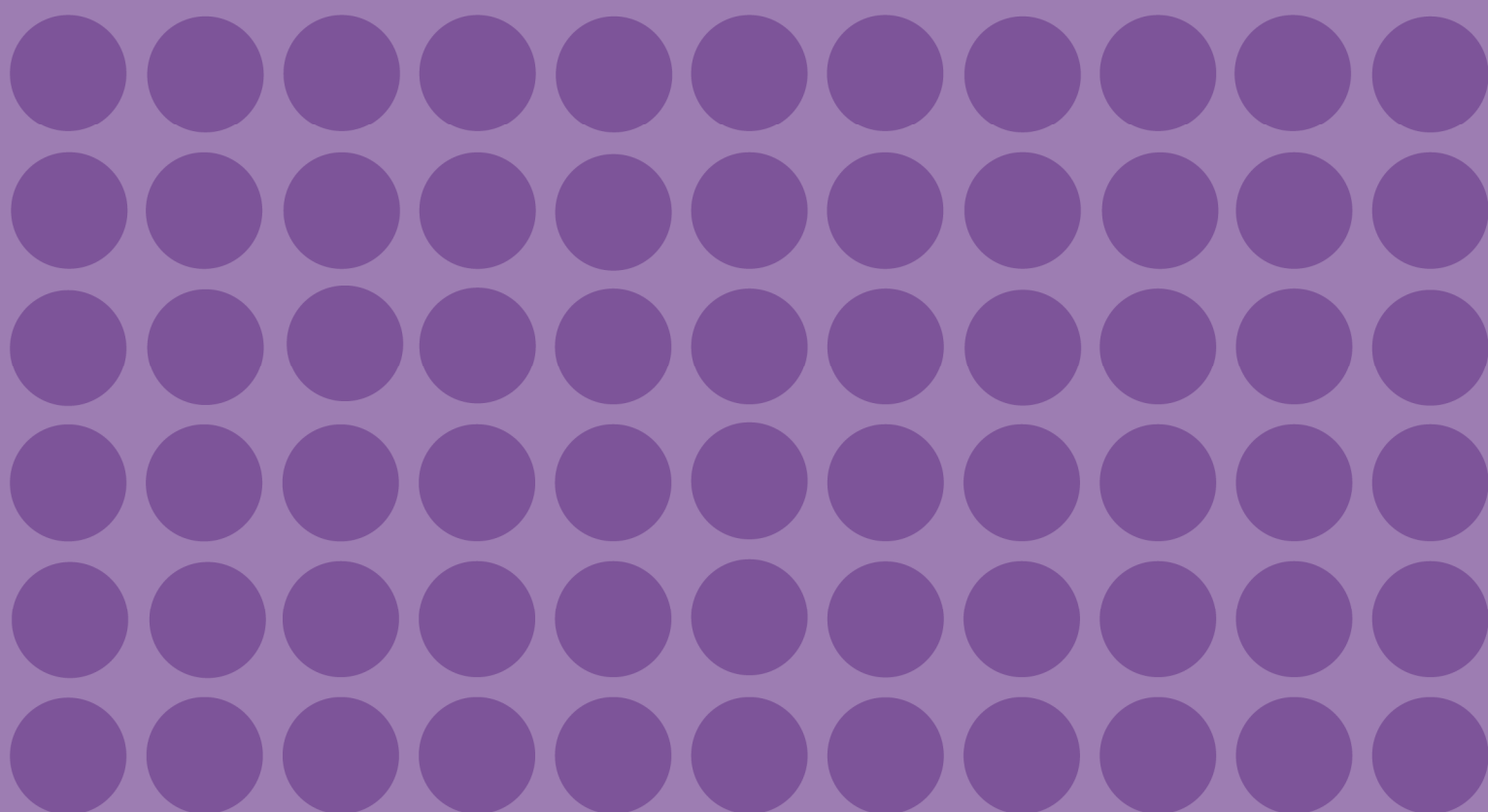
Verschillen tussen deelgroepen in de samenleving

- Vooral 18 tot 30-jarigen nemen discriminatie waar bij anderen (37%, ten opzichte van 28% onder 30 tot 55-jarigen en 19% onder 55-plussers);
- Meer allochtone dan autochtone inwoners constateren discriminatie in hun omgeving (36% versus 24%);
- Bovenstaande uitkomsten hangen samen met het feit dat jongere en allochtone inwoners vaker zelf te maken hebben gekregen met discriminatie. Immers constateren inwoners met een discriminatie-ervaring vaker discriminatie in hun omgeving dan inwoners zonder discriminatie-ervaring.

9

Hoofdstuk

Bekendheid WGA en meldlocaties

9. Bekendheid WGA en meldlocaties

Met de komst van de Wet Gemeentelijke Antidiscriminatievoorzieningen (WGA) is iedere gemeente sinds 2010 verplicht om inwoners toegang te geven tot een onafhankelijk meldpunt discriminatie. Hoeveel inwoners zijn hiervan op de hoogte, en hoe bekend zijn de verschillende meldpunten en antidiscriminatievoorzieningen?

9.1 Bekendheid WGA

Ruim acht op de tien inwoners weten niet dat gemeenten sinds 2010 verplicht zijn een meldpunt discriminatie in te richten. Degenen die hiervan wel op de hoogte zijn, zijn meestal geïnformeerd via de campagnes van Postbus 51 in 2009 en 2010. De gemeentepagina in de krant en de website van de gemeente waren vooral in Gelderland-Midden en Noord Oost Gelderland een informatiebron.

Tabel 9.1

Iedere gemeente is sinds 2010 verplicht om inwoners toegang te geven tot een onafhankelijk meldpunt discriminatie. Bent u daarvan op de hoogte?

	Gelderland -Midden	Noord Oost Gelderland	Gelderland Zuid	Overijssel	totaal
ja, via Postbus 51 campagnes in 2009 en 2010	8%	10%	9%	9%	9%
ja, via TV	7%	6%	6%	7%	6%
ja, via de gemeentepagina/website van de gemeente	6%	6%	3%	4%	5%
ja, via een andere weg	1%	1%	1%	1%	1%
nee	82%	81%	83%	82%	82%

Verschillen tussen deelgroepen in de samenleving

- Vooral inwoners ouder dan 55 jaar zijn bekend met de plicht van gemeenten om inwoners toegang te geven tot een meldpunt voor discriminatie (25%, t.o.v. 15% van de 18 tot 30-jarigen en 14% van de 30 tot 55-jarigen);
- Iets meer allochtone dan autochtone inwoners kennen deze plicht (21% versus 18%).

9.2 Bekendheid diverse meldlocaties

Veruit de meest bekende meldlocatie voor discriminatie is het politiebureau. Daarna volgt (op afstand) de landelijke website discriminatie.nl. Het gemeenteloket en de antidiscriminatievoorzieningen komen met hun bekendheidspercentage van 15% op de vierde plaats. Uiteindelijk weet naar verwachting 38% de weg te vinden naar een antidiscriminatievoorziening, ofwel rechtstreeks (15%), ofwel via de landelijke website discriminatie.nl (23%) of het landelijk telefoonnummer 0900-2354354 (10%). Drie op de tien inwoners kennen geen enkele meldlocatie voor discriminatie. Dit geldt voor alle vier de adv-regio's. Ook tussen de deelgroepen in de samenleving zijn in dit opzicht geen (noemenswaardige) verschillen waarneembaar.

Tabel 9.2

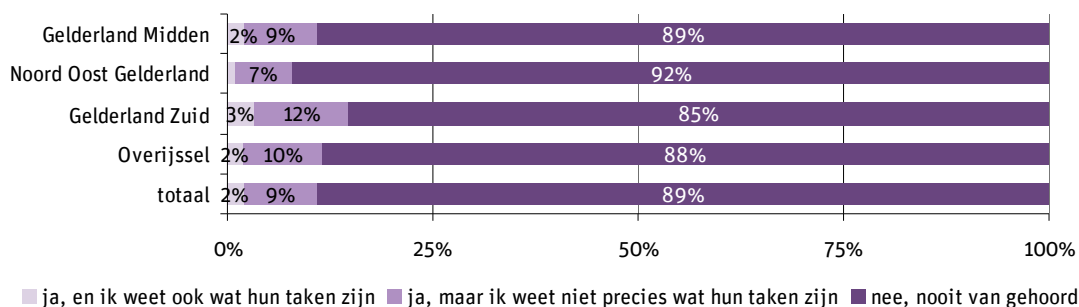
Welke plekken om melding te maken van discriminatie zijn bij u bekend?¹³

	Gelderland- Midden	Noord Oost Gelderland	Gelderland Zuid	Overijssel	totaal
politie	57%	54%	55%	56%	55%
landelijke website Discriminatie.nl	25%	23%	23%	23%	23%
gemeenteloket	15%	16%	14%	14%	15%
lokale meldpunten/antidiscriminatievoorzieningen ¹⁴	15%	12%	16%	15%	15%
landelijk telefoonnummer 0900-2354354	11%	10%	8%	10%	10%
geen van bovenstaande	29%	29%	29%	29%	29%

9.3 Bekendheid antidiscriminatievoorzieningen

Een minderheid van de inwoners heeft wel eens gehoord van de antidiscriminatievoorziening in hun regio. Het gaat hier om de naamsbekendheid van de antidiscriminatievoorzieningen Art.1 Gelderland-Midden, Art.1 Noord Oost Gelderland, Ieder1Gelijk of Art.1 Overijssel. Het bekendheidspercentage varieert van 8% in Noord Oost Gelderland tot 15% in Gelderland Zuid. Het percentage dat bekend is met de taken van de voorziening is lager, en loopt op van 1% in Noord Oost Gelderland tot 3% in Gelderland Zuid. Naar verwachting zal het aandeel inwoners dat de antidiscriminatievoorziening weet te vinden, groter zijn. Immers komen inwoners ook via het landelijke telefoonnummer 0900-2354354 en via de landelijke website discriminatie.nl uit bij het meldpunt in hun regio (zie vorige paragraaf).

Figuur 9.1

Kent u de antidiscriminatievoorziening in uw regio?¹⁵

¹³ Inwoners kregen de mogelijke meldlocaties voorgelegd. Er waren meerdere antwoorden mogelijk; de percentages tellen daardoor niet op tot 100%.

¹⁴ Betreft de bekendheid van lokale meldpunten/antidiscriminatievoorzieningen in het algemeen, dus niet specifiek van Art.1 Gelderland-Midden, Art.1 Noord Oost Gelderland, Ieder1Gelijk (Bureau Gelijke Behandeling Gelderland Zuid) of Art.1 Overijssel.

¹⁵ Betreft de specifieke naamsbekendheid van de antidiscriminatievoorziening Art.1 Gelderland-Midden, Art.1 Noord Oost Gelderland, Ieder1Gelijk (Bureau Gelijke Behandeling Gelderland Zuid) of Art.1 Overijssel (afhankelijk van de woonregio van de respondent).

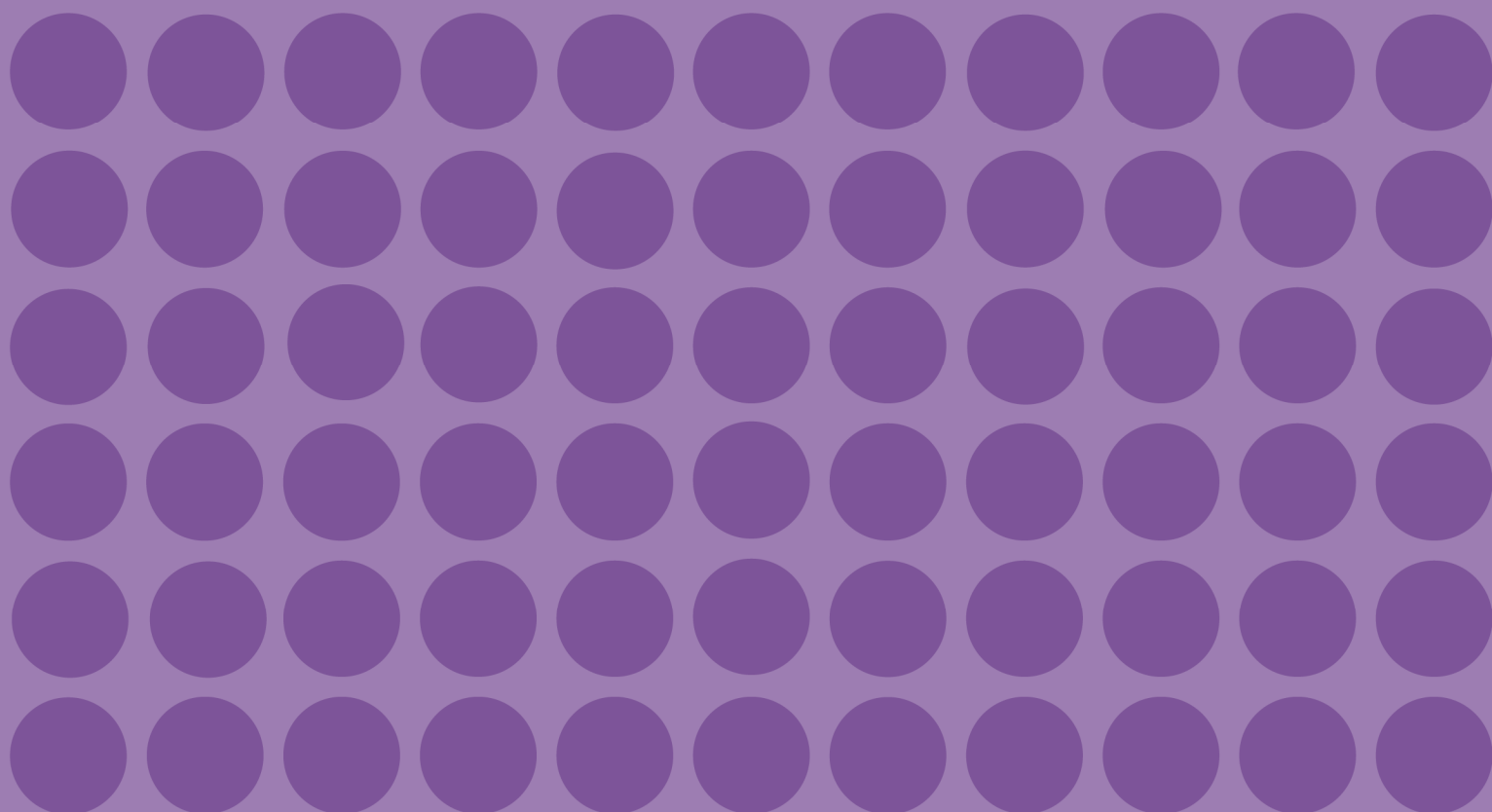

Verschillen tussen deelgroepen in de samenleving

- Vooral inwoners van stedelijke gebieden zijn bekend met de antidiscriminatievoorziening in hun regio (14%, t.o.v. 10% van de inwoners van landelijke gebieden);
- Met name inwoners van 55 jaar en ouder kennen de antidiscriminatievoorziening in hun regio (15%, ten opzichte van respectievelijk 11% en 9% van de 18 tot 30-jarigen en 30 tot 55-jarigen);
- Meer allochtone dan autochtone inwoners zijn bekend met de antidiscriminatievoorziening in hun regio (15% versus 11%).

bijlagen

Bijlage 1. Onderzoeksverantwoording

Art.1 Overijssel, Art.1 Gelderland-Midden, Art.1 Noord Oost Gelderland en Ieder1Gelijk - Bureau Gelijke Behandeling Gelderland Zuid hebben het initiatief genomen een onderzoek te laten uitvoeren naar het vóórkomen van discriminatie in hun werkgebied. De Quicksan Discriminatieklimaat brengt het discriminatieklimaat in beeld door middel van een online enquête, die is uitgezet onder diverse internetpanels in Gelderland en Overijssel, waaronder een acces-internetpanel, het internetpanel van I&O Research en de burgerpanels van de gemeenten Enschede en Nijmegen. Panelleden zijn gewend vragen over uiteenlopende onderwerpen te beantwoorden. Door hen (en niet willekeurige inwoners) te benaderen beperken we het effect van de selectiebias.¹⁶

Vragenlijst

De vragenlijst is ontwikkeld door Art.1 Bureau Discriminatiezaken Noord-Holland Noord (voormalig antidiscriminatievoorziening Noord-Holland Noord) en vertegenwoordiger van de drie centrumgemeenten in Noord-Holland Noord. In een later stadium is ook I&O Research bij de ontwikkeling van de vragenlijst betrokken. Deze vragenlijst is tevens gebruikt voor het huidige onderzoek, waarbij in opdracht van de antidiscriminatievoorzieningen een nieuw onderwerp is toegevoegd, namelijk de mate waarin discriminatie het leven van gediscrimineerden beïnvloedt.

Respons

Aan dit onderzoek hebben ruim 8.200 personen meegedaan. De deelnemers zijn op verschillende manieren geworven:

1. De meeste deelnemers (68%) zijn afkomstig van een access-internetpanel. Deze deelnemers zijn afkomstig uit alle gemeenten van Gelderland en Overijssel.
2. 7% van de respondenten is geworven via een eigen internetpanel van I&O Research. De leden van dit panel zijn vooral afkomstig uit Overijssel.
3. Daarnaast zijn extra respondenten geworven in de gemeenten Enschede en Nijmegen, met behulp van de burgerpanels van deze gemeenten. Het gaat om ruim 2.000 deelnemers, ofwel een kwart van alle respondenten.

Onderstaande tabel geeft de spreiding van de respondenten over de adv-regio's weer:

	aantal	%
Gelderland-Midden	1.108	13%
Noord Oost Gelderland	1.414	17%
Gelderland Zuid	2.551	31%
Overijssel	3.170	38%
totaal	8.243	100%

---

¹⁶ Selectiebias: vooral mensen met een discriminatie-ervaring, of die zich op andere wijze betrokken voelen bij dit onderwerp, zullen geneigd zijn een vragenlijst over discriminatie in te vullen. Bij panelleden speelt dit veel minder; zij zijn gewend mee te doen aan peilingen over allerlei onderwerpen, of deze nu direct betrekking op hen hebben of niet.

Persoonskenmerken respondenten

- het merendeel van de respondenten is vrouw (55%);
- van alle deelnemers is 91% autochtoon en 9% allochtoon;
- van de allochtone respondenten heeft 67% een westerse herkomst en 33% een niet-westerse¹⁷;
- de meeste respondenten vallen in de leeftijdscategorie van 30 t/m 54 jaar (51%), 18% is tussen de 18 en 30 jaar oud en 31% is 55 jaar of ouder;
- 91% van de respondenten is heteroseksueel, 3% is homoseksueel, 2% biseksueel en 4% weet niet wat zijn/haar seksuele voorkeur is;
- van de respondenten is 21% laagopgeleid, 34% middelbaar en 35% hoog;
- de helft van alle respondenten voelt zich verwant aan een godsdienst, religieuze of levensbeschouwelijke stroming – waarvan 86% aan het Christendom (Rooms Katholiek, Protestants Christelijk, Christendom algemeen).

Analyse

Weging

De resultaten zijn gewogen naar woonregio, stedelijkheid van de woongemeente, leeftijd, geslacht en herkomst (ethniciteit) van de inwoners. Hierdoor zijn de resultaten representatief voor de volwassen bevolking van Gelderland en Overijssel.

Statistische analyse

De resultaten zijn steeds uitgesplitst naar verschillende achtergrondkenmerken van de respondenten: stedelijkheid van het woongebied, geslacht, leeftijd en ethniciteit. De significante verschillen die hieruit naar voren komen, zijn opgenomen in de rapportage. De significantie van verschillen is getoetst met behulp van de Chi-kwadraat toets, met een significantieniveau van 0,05.

Het aantal respondenten per vraag kan verschillen omdat degenen die geen antwoord hebben gegeven op een vraag, in de analyse buiten beschouwing zijn gelaten. Indien percentages niet tot 100% optellen, is er sprake van een afrondingsverschil, of zijn er meerdere antwoorden mogelijk.

---

¹⁷ Tot de westerse herkomstlanden worden gerekend alle landen in Europa (maar zonder Turkije), Noord-Amerika, Oceanië, Japan en Indonesië (met inbegrip van het voormalig Nederlands-Indië). De niet-westerse herkomstlanden zijn Turkije en alle landen in Afrika, Latijns-Amerika en Azië (met uitzondering van Japan en Indonesië). Bron: CBS.

Bijlage 2. Vragenlijst

ONLINE VRAGENLIJST QUICKSCAN DISCRIMINATIE GELDERLAND EN OVERIJSSSEL

Deze vragenlijst gaat over omgaan met elkaar in de samenleving.

1. In welke gemeente woont u?

Gelderland-Midden	Noord Oost Gelderland	Gelderland Zuid	Overijssel
Arnhem	Aalten	Beuningen	Almelo
Barneveld	Apeldoorn	Buren	Borne
Doesburg	Berkelland	Culemborg	Dalfsen
Duiven	Bronckhorst	Druuten	Deventer
Ede	Brummen	Geldermalsen	Dinkelland
Lingewaard	Doetinchem	Groesbeek	Enschede
Nijkerk	Elburg	Heumen	Haaksbergen
Overbetuwe	Epe	Lingewaal	Hardenberg
Renkum	Ermelo	Maasdriel	Hellendoorn
Rheden	Harderwijk	Millingen aan de Rijn	Hengelo
Rijnwaarden	Hatterem	Neder-Betuwe	Hof van Twente
Rozendaal	Heerde	Neerijnen	Kampen
Scherpenzeel	Lochem	Nijmegen	Losser
Wageningen	Montferland	Tiel	Oldenzaal
Westervoort	Nunspeet	Ubbergen	Olst-Wijhe
Zevenaar	Oldebroek	West Maas en Waal	Ommen
	Oost Gelre	Wijchen	Raalte
	Oude IJsselstreek	Zaltbommel	Rijssen-Holtten
	Putten		Staphorst
	Voorst		Steenwijkerland
	Winterswijk		Tubbergen
	Zutphen		Twenterand
			Wierden
			Zwartewaterland
			Zwolle

2. Bent u in de afgelopen twaalf maanden wel eens discriminerend behandeld om één van onderstaande redenen? Onder discriminatie verstaan wij in deze vragenlijst: ongelijke behandeling, maar ook uitschelden, treiteren, pesten, bedreiging, enz.

- ja, namelijk vanwege:

U mag hier meer dan 1 hokje aankruisen

- leeftijd
- geloof / godsdienst
- huidskleur / ras
- levensovertuiging en/of politieke overtuiging
- geslacht
- seksuele gerichtheid/geaardheid
- handicap of chronische ziekte
- geboorteland van mij of mijn (groot)ouders
- kleding en/of uiterlijk
- anders, namelijk

- nee, ik ben niet discriminerend behandeld → ga door naar vraag 9

Indien bij vraag 2 niets aangekruist, door naar vraag 9:

3. Hoeveel keer kwam dit in de afgelopen 12 maanden voor? Dit wordt gevraagd per aangekruiste grond in vraag 2

4. Waar kwam dit voor?

U mag hier meer dan 1 hokje aankruisen

' in de buurt of op straat ' op het werk ' tijdens de opleiding ' op stageplek ' bij het solliciteren ' bij (overheids)diensten <i>(zie onderstaande voorbeelden)</i>	' bij het winkelen ' bij uitgaansgelegenheden ' bij sport ' anders, namelijk → (categorie bij analyse: arbeidsduur / vast of tijdelijk contract / burgerlijke staat)

Voorbeelden van (overheids)diensten: politie, gemeente, dokterspraktijk, ziekenhuis, UWV, Centrum voor werk en inkomen/arbeidsbureau, schuldhulpverlening/kredietbank, , enz.

5. Om wat voor soort discriminerende behandeling ging het daarbij?

U mag hier meer dan 1 hokje aankruisen

' discriminerende opmerkingen/schelden ' niet als gelijkwaardig behandelen ' contact vermijden ' treiteren/pesten ' Bedreiging ' beschadiging en/of bekladden van uw eigendommen	' lichamelijk geweld ' discriminerende teksten op muren e.d. ' discriminerende uitingen in kranten, tijdschriften, radio, tv, internet enz. ' anders, namelijk →

6. Heeft u wat u is overkomen ergens gemeld?

U mag hier meer dan 1 hokje aankruisen

- ' ja, bij een meldpunt discriminatie → *ga door naar vraag 8*
- ' ja, bij de politie → *ga door naar vraag 8*
- ' ja, bij de vertrouwenspersoon op mijn werk → *ga door naar vraag 8*
- ' ja, bij de gemeente → *ga door naar vraag 8*
- ' ja, bij een andere instelling of persoon → namelijk:
- ' Nee

7. Waarom heeft u het niet gemeld?

U mag hier meer dan 1 hokje aankruisen

- ik vond het niet belangrijk genoeg
  - het kost me te veel tijd en moeite om het te melden
  - ik wil er geen aandacht aan schenken
  - ik weet niet waar ik zoiets kan melden en waar ik hulp kan krijgen
  - ik ben bang voor de gevolgen als ik het meld
  - weet niet
  - melden helpt niet
  - ik ben er niet zeker van dat het discriminatie was
  - ik heb het zelf opgelost
  - anders, namelijk
-

8. De volgende vraag gaat over de invloed van discriminatie in uw leven

	in hoge mate	in enige mate	een klein beetje	helemaal niet	weet niet/geen mening
A: in welke mate heeft u last van discriminatie?	☐	☐	☐	☐	☐
B: in welke mate beïnvloedt discriminatie uw leven?	☐	☐	☐	☐	☐
C: in welke mate zou uw bestaan er rooskleuriger uitzien <u>zonder</u> discriminatie?	☐	☐	☐	☐	☐

9. Heeft u de afgelopen 12 maanden wel eens meegemaakt dat iemand in uw omgeving discriminerend werd behandeld om één van onderstaande redenen?

- ja, namelijk vanwege:

U mag hier meer dan 1 hokje aankruisen

- leeftijd
  - geloof / godsdienst
  - huidskleur / ras
  - levensovertuiging en/of politieke overtuiging
  - geslacht
  - seksuele geaardheid / gerichtheid
  - handicap of chronische ziekte
  - geboorteland zelf of (groot)ouders
  - kleding en/of uiterlijk
  - anders, namelijk
-
- nee, ik ken niemand die dit heeft meegemaakt

10. Welke plekken om melding te maken van discriminatie zijn bij u bekend?

U mag hier meer dan 1 hokje aankruisen.

- gemeenteloket
- landelijk telefoonnummer 0900-2354354
- landelijke website Discriminatie.nl
- lokale meldpunten/antidiscriminatievoorzieningen
- politie
- geen van bovenstaande

Afhankelijk van woonregio:

11. Kent u antidiscriminatievoorziening Art.1 Gelderland-Midden/ Art.1 Noord Oost Gelderland/ Ieder1Gelijk - Bureau Gelijke Behandeling Gelderland Zuid/ Art.1 Overijssel

- ja, en ik weet ook wat hun taken zijn
- ja, maar ik weet niet precies wat hun taken zijn
- nee, nooit van gehoord

12. Iedere gemeente is sinds 2010 verplicht om inwoners toegang te geven tot een onafhankelijk meldpunt discriminatie. Bent u daarvan op de hoogte? U mag hier meer dan 1 hokje aankruisen

- ' ja, via Postbus 51 campagnes in 2009 en 2010
- ' ja, via de gemeentepagina/website van de gemeente
- ' ja, via TV
- ' ja, via een andere weg, namelijk.....
- ' nee, hier ben ik niet van op de hoogte.

Uzelf

Nu volgen nog enkele vragen over uzelf.

13. Bent u man of vrouw?

- ' man
- ' vrouw

14. Wat is uw leeftijd?

..... jaar

15. Wat is het niveau van uw hoogst voltooide opleiding?

- ' geen
- ' lager onderwijs/basisonderwijs
- ' lager en middelbaar algemeen en voortgezet onderwijs (*vglo, mulo, havo, mavo, enz.*)
- ' lager beroepsonderwijs (*ambachtsschool, huishoudschool, lts, lhno, leao, las, vbo enz.*)
- ' middelbaar beroepsonderwijs (*mts, uts, meao, inas, kvjv, kleuterleidster, gezinsverzorgster enz.*)
- ' hoger algemeen en voortgezet onderwijs (*havo, hbs, vwo, mms, lyceum, atheneum, gymnasium*)
- ' hoger beroeps- en wetenschappelijk onderwijs (*hts, heao, lerarenopleiding, sociale academie, hogeschool, universiteit enz.*)

16. In welke klasse valt het gezamenlijke netto (=schoon) inkomen per maand van uw hele huishouden?

(exclusief vakantiegeld en kinderbijslag)

- ' minder dan € 950,= per maand
- ' tussen € 951,= en € 1300,= per maand
- ' tussen € 1301,= en € 1900,= per maand
- ' tussen € 1901,= en € 3150,= per maand
- ' tussen € 3151,= en € 3500,= per maand
- ' meer dan € 3500,= per maand

17. Wat is het geboorteland van uzelf, uw vader en uw moeder?

	Uzelf	uw vader	uw moeder
Nederland	☐	☐	☐
Suriname	☐	☐	☐
Nederlandse Antillen	☐	☐	☐
Aruba	☐	☐	☐
Turkije	☐	☐	☐
Marokko	☐	☐	☐
Nederlands Indië	☐	☐	☐
Ander land, namelijk	☐	☐	☐
	<input style="width: 100px; height: 15px;" type="text"/>	<input style="width: 100px; height: 15px;" type="text"/>	<input style="width: 100px; height: 15px;" type="text"/>

18. Tot welke etnische groepering rekent u zichzelf?

- Nederlands
- uit voormalig Nederlands Indië, Indonesië, Nieuw Guinea
- Turks
- Marokkaans
- Surinaams
- Antilliaans/Arubaans
- Spaans, Italiaans, Portugees, Grieks, uit voormalig Joegoslavië
- Duits, Belgisch, Brits, Frans, Scandinavisch
- Anders

19. Met welke godsdienst, religieuze of levensbeschouwelijke stroming voelt u zich verwant?

- Ik voel me niet aan een godsdienst, religieuze of levensbeschouwelijke stroming verwant.
- Ik voel me wel verwant aan een godsdienst, religieuze of levensbeschouwelijke stroming, namelijk:
  - Rooms-katholiek
  - Nederlands Hervormd
  - Gereformeerd
  - Luthers, Evangelische Broedergemeente enz
  - Humanisme
  - Hindoeïsme
  - Joods
  - Islam
  - Grieks-orthodoxe kerk
  - Jehova's Getuigen
  - Boeddhisme
  - Antroposofie
  - New Age
  - Christendom algemeen
  - andere, namelijk (vul in)
- weet ik niet, of wil ik niet zeggen

20. Bent u hetero, homo- of biseksueel?

- heteroseksueel
- homoseksueel
- biseksueel
- weet ik niet, of wil niet zeggen

21. Heeft u nog opmerkingen of suggesties naar aanleiding van deze vragenlijst?

Dit was de enquête. Bedankt voor het invullen!